

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 2/2023 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió virtual de data 17 d'abril de 2023 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 2/2023

ASSUMPTE: Escrit de queixa de l'alcaldia de El Prat de Llobregat al Consell de la Informació de Catalunya per una informació publicada pel mitjà digital Vilapress per considerar que es poden haver vulnerat els criteris 1, 2 i 12 del Codi Deontològic.

ANTECEDENTS O FETS

Amb data 10 de gener de 2023, el Sr. L.M., alcalde i en nom de l'Ajuntament del Prat de Llobregat, presenta escrit online de queixa contra el mitjà digital Vilapress per un article titulat "Los delincuentes campan a sus anchas en el Prat: aumentan un 54,1% los delitos y hay una fuga masiva de efectivos de la guardia urbana" aparegut el dia 9 de gener de 2023.

L'article a què es fa referència és:

<https://www.vilapress.cat/articulo/el-prat-de-llobregat/2023-01-09/4129616-delincuentes-campan-anchas-prat-aumentan-51-delitos-hay-fuga-masiva-efectivos-guardia-urbana>

El Sr. M. considera que l'article -que assigna al periodista Marc Batalla- vulnera els articles 1, 2 i 12 del Codi Deontològic.

Tot i que manifesta que el consistori ja ha exercit el dret a rèplica previst a la legislació espanyola, posa en coneixement del CIC la queixa i en demana una resolució.

Els fets objecte de queixa són el següents:

1. "L'article no informa de forma acurada i precisa (...) recull únicament declaracions d'un sindicat policial, sense contrastar-les amb cap altra font o perspectiva, i que a més condueixen a realitzar afirmacions errònies o distorsionades.(...) Ni hi ha una fuga d'agents al Prat ni la delinqüència es dispara".
2. "És fals que al Prat s'hagi registrat un repunt de la delinqüència singular i diferenciat del context general". L'article aporta dades del balanç trimestral de la criminalitat del Ministeri de l'Interior, que efectivament apunten aquesta situació, però el Sr. M. fa notar que el mateix informe senyala que l'impacte de la covid va produir un descens important de les dades de criminalitat a Espanya" i que "és pertinent fer també una comparació de les xifres de criminalitat conegudes durant el 2022 amb les registrades durant l'any 2019, previ a l'impacte de la covid-19 a Espanya i al nostre entorn". "Es constata -diu la queixa al·ludint al balanç- que la criminalitat del 2019 al 2022 s'ha reduït al Prat en un 22,5%, mentre que a Catalunya la reducció és del 3,2% i, per contra, a Espanya els delictes van créixer un 5,5%." Cal tenir en compte, però, que el document de queixa diu que "l'article de Metròpoli Oberta omet" aquesta dada. Es tracta d'un error ja que estem parlant d'una queixa contra Vilapress.
3. Les dades de la Diputació de Barcelona, concretament de la Comunitat de Recursos Humans, "revelen que a la policia local del Prat es va registrar l'any XXXX

(sic) un 4,3% de baixes d'efectius que van anar a altres administracions; una xifra igual que la mitjana de la província", que era del "4,2%".

4. "La plantilla de la policia local del Prat està formada per 115 agents, i no per 90 com erròniament s'informa a l'article". "El Prat té una ràtio d'efectius superior a la mitjana de Catalunya." Cal dir que la queixa no especifica la font d'aquesta informació, perquè el text diu: "Dades del 2021 extretes de (sic)".

5. "No és cert (...) que la plantilla estigui especialment envellida. La mitjana era el 2021 de 46,1 anys, mentre que la mitjana catalana és de 45,7."

6. "Tampoc és certa l'afirmació que al barri de Sant Cosme hi hagi una nul·la presència policial. (...) El 2022, la policia local va realitzar 1.911 actuacions al barri".

7. "L'article recull unes dades que no tenen base suficient, la qual cosa provoca dany i descrèdit tant a la imatge de la ciutat del Prat com del barri de Sant Cosme i el seu veïnat així com a la policia local del Prat."

8. El Sr. M. assegura que "malgrat això, en cap moment el mitjà s'ha posat en contacte prèviament amb els afectats, ja siguin entitats veïnals del barri o ja sigui l'Ajuntament o la seva policia local, per donar oportunitat de resposta".

9. Pel que fa a la vulneració de l'article n.12 del Codi Deontològic, "l'article assenyala explícitament el barri de Sant Cosme, que titlla de punt calent, contribuint a la seva estigmatització i fent un flac favor als grans esforços realitzats en les darreres dècades del teixit veïnal i associatiu, l'ajuntament del Prat i altres administracions per promoure la convivència, el desenvolupament i la igualtat d'oportunitats a tots els barris de la ciutat, inclòs el de Sant Cosme".

10. Finalment, el Sr. M. considera que l'article és fruit de la mala praxi periodística" i "suposa (...) un greu perjudici per a la ciutat del Prat, la seva policia, i per al barri de Sant Cosme".

AL·LEGACIONS

En data 17 de febrer es van rebre les al·legacions per part de Vilapress, signades per la subdirectora.

El mitjà manifesta que:

1. L'article no està signat per Marc Batalla sinó "per la redacció del diari Vilapress".

2. "A l'article es recullen les declaracions del portaveu del sindicat SPL-CME, majoritari de la Policia Local de El Prat". "En data 11 de gener de 2023 va exercir el seu dret de rectificació en atenció a unes dades que volien aclarir sense cap dificultat per part d'aquesta empresa editora per fer-ho".

3. S'han usat les dades del Balanç de Criminalitat del Tercer Trimestre de 2022 elaborat pel Ministeri de l'Interior.

4. "Va rebre un burofax del ll. Sr. Alcalde de l'Ajuntament de El Prat, fent ús del seu dret de rectificació, citant al mitjà Metròpoli Oberta, (propietat de Metròpoli Oberta SLU, amb qui no tenim cap relació directa ni indirecta)". Fa notar que aquest mateix error es detecta en la queixa que ha presentat el Sr. M. al CIC.

5. El mitjà no compta amb un canal de comunicació amb l'Ajuntament: "El mitjà es va voler posar en contacte per les vies habituals amb l'Ajuntament de El Prat mitjançant el telèfon de premsa (que no va a atendre la nostra petició com en altres ocasions) i per correu electrònic (fallit, com es veurà)."

6. Com a prova d'aquesta manca de comunicació, Vilapress aporta un sms certificat dirigit a l'Ajuntament de El Prat on diu: "Sr. Cazorla: Ante la imposibilidad de remitirle la petición vía mail, dado que el sistema del ayuntamiento del Prat lo rechaza a su persona y el departamento de Prensa le remito la petición de nuestra redactora

Marina remitida los días 06/02/23 y 07/02/23 en relación a una información que les solicitamos para nuestro medio Vilapress.”.

7. “Vilapress no fa cap afirmació errònia ni distorsionada donat que les fonts i les declaracions són de persones coneixedores de l'elaboració de les dades (Ministeri de l'Interior) i properes al tema tractat (Sindicat majoritari de la Policia Local) (...).”

8. “Les dades facilitades pel Consistori en el seu escrit ens fan dubtar de les seves afirmacions donat que ometen la data en la qual es basen les mateixes indicant que pertanyen a ‘l'any XXXX’”. Vilapress aporta, en canvi, les dades de la Diputació de Barcelona i afirma que “la manca d'efectius de la policia local és una constant i l'han fet públic polítics locals de JxCat, el PSC que forma part del govern municipal del Prat i Ciutadans” aportant diversos enllaços de notícies.

9. Pel que fa a l'envelliment de la plantilla, Vilapress afirma que la font del Sindicat així ho afirma mentre que l'ajuntament no cita la font “el que motiva que no es pugui verificar la seva veracitat.”

10. “En relació al barri de Sant Cosme l'Ajuntament cita xifres internes a les quals no ha tingut accés Vilapress, donada la nul·la col·laboració del Consistori.”

11. Vilapress manifesta que la queixa de l'Ajuntament confon -si més no, en algunes parts- Vilapress amb un altre mitjà, perquè fa referència a una setena fase i “l'article no en cita cap dada.”

12. Vilapress critica la impossibilitat de mantenir relació professional amb l'Ajuntament del Prat de Llobregat: “Se'ns nega la comunicació”.

PONÈNCIA

Després de llegir atentament la queixa del Sr. M. en nom de l'Ajuntament del Prat de Llobregat i les al·legacions de Vilapress, podem constatar que les afirmacions que fa el mitjà es deuen a tres fonts: Ministeri del Interior, Diputació de Barcelona i Sindicat de Policia Local. Considerem que són d'autoritat i institucionals i que aporten informació rellevant.

Tot i això, resulta cert que fer una comparació de dades entre 2021 i 2022 sense tenir en compte la distorsió de la pandèmia, fa que no es compleixi el requisit que demana el criteri 1 del Codi Deontològic:

“El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible.”

Acostar-se a la realitat implica, en aquest cas, aportar la referència dels valors de 2019, tal com es diu en la queixa del Sr. M.. La realitat és que el creixement de la delinqüència no és del 54,1% com diu el titular, sinó que s'ha reduït en un 22%.

Per aquesta raó, també considerem que es donen dades que provoquen dany perquè no fan un retrat real dels delictes al barri de Sant Cosme.

La informació així donada i amb aquest titular perjudica gratuïtament a més la dignitat de les persones del barri de Sant Cosme.

En un altre ordre de coses, el CIC observa que el document de queixa enviat pel Sr. Mijoler va contra el mitjà Vilapress però cita Metròli Oberta en diverses ocasions sense motiu.

A més, el Sr. M. deixa de donar dues dades oficials que interessa conèixer: l'any XXXX i la font d'on s'hauria de saber l'edat de la plantilla, que no apareix referenciada.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

El CIC considera que s'han vulnerat els criteris 1, 2 i 12 del Codi Deontològic.

Dit això, en examinar aquest cas, el CIC lamenta que l'Ajuntament del Prat de Llobregat no mantingui oberta la via de comunicació amb el mitjà Vilapress. L'Ajuntament és la font oficial de la política municipal del Prat de Llobregat i té obligació de restablir el Mail de contacte i la resta de canals -el telefònic inclòs- amb Vilapress.

ADDENDA 25/05/2023: Un cop resolt i aprovat el present expedient, l'alcalde del Prat de Llobregat, senyor Lluís Mijoler Martínez, remet al Consell de la Informació de Catalunya el següent escrit, en el qual mostra el seu desacord amb la posició del CIC quan diu que "lamenta que l'Ajuntament del Prat no mantingui oberta la via de comunicació amb el mitjà Vilapress". I fa notar que l'sms que el mitjà Vilapress aporta com a al·legació de les dificultats per obtenir resposta dels departaments de comunicació de l'Ajuntament, és d'una data posterior a la publicació de la informació que va motivar la queixa.

Sense deixar d'insistir en que una bona i fluida comunicació entre les administracions i els mitjans és cabdal perquè el periodisme pugui servir al dret que tenen tots els ciutadans a una informació veraç i de qualitat, i a que l'Ajuntament de El Prat, en concret, revisi si hi ha hagut algun descuit en aquest sentit, el CIC afegeix com a addenda a l'acord del expedient 2/2023 la referida carta per tal que en quedi constància.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 25 de maig de 2023. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General

Fundació Consell Informació Catalunya – CIC

Rambla Catalunya, 10, 1r 2a
08007 - Barcelona

Benvolgut/da,

Moltes gràcies per la notificació en què ens poseu en coneixement les resolucions preses pel CIC respecte de les nostres queixes en els expedients 2/2023 i 3/2023. Celebrem així mateix que el consell hagi pres aquestes determinacions de forma unànime.

No obstant, volem fer una observació respecte de la resolució 2/2023, en la qual el CIC "lamenta que l'Ajuntament del Prat no mantingui oberta la via de comunicació amb el mitjà Vilapress". Aquesta observació recull l'al·legació que Vilapress va fer a la queixa, indicant que es va mirar de posar en contacte amb l'Ajuntament sense èxit i aportant com a prova un SMS dirigit als serveis de comunicació del consistori. Com es pot observar en la pròpia al·legació del mitjà, aquest SMS es refereix a informació remesa per ell a l'Ajuntament els dies 6 i 7 de febrer del 2023, i per tant és posterior tant a aquesta data com a la data de publicació de la informació objecte de la queixa i de la interposició de la queixa al CIC, que es va fer un mes abans, el gener d'aquest mateix any. L'SMS, doncs, no prova que l'Ajuntament no mantingui una comunicació oberta amb Vilapress, sinó que aquest mitjà només va posar-se en contacte amb el consistori **després**, i no **abans**, de que aquest exercís el seu dret de rectificació davant de les informacions publicades i de que presentés la queixa al CIC. Des que l'Ajuntament va emprendre aquestes accions, efectivament el mitjà es posa en contacte de forma habitual amb els serveis de comunicació del consistori i aquests, com no pot ser d'altra manera i com molt encertadament recomana el CIC, mantenen a través de tots els canals corresponents relació amb el mitjà, facilitant la informació que se li demana, com fa amb la resta de mitjans.

Per tant, agrairíem que aquesta observació fos tinguda en compte i la resolució ho reflectís.

Restant a la vostra disposició en qualsevol tema que necessiteu, rebeu una salutació ben cordial,

El Prat de Llobregat

Signat electrònicament per:
L'alcalde
Lluís Mijoler Martínez
28/04/2023 10:45

2 2R6WOROS15632C5I 17K5%»
2 2R6WOROS15632C5I 17K5%»
2R6W0R0S15632C5I17K5